

Intervenció arqueològica al Carrer Nou de la Rambla, 90. Codi: 116-15.

(Barcelona, Barcelonès)

Nº Expedient: R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053

Novembre 2015

Adriana Vilardell Fernàndez

ABANS. SERVEIS CULTURALS S.L.

c. Ventura Plaja 30-32, Àtic 1^a

08028 Barcelona

Tel.: 667 746 340 /637 794 864

ivansalvado.abans@gmail.com /jordichoren.abans@gmail.com

www.facebook.com/Abans

Coordinador

Ivan Salvadó Jambrina

A handwritten signature in blue ink, consisting of several sharp, intersecting lines that form a stylized representation of the name.

Arqueòloga directora

Adriana Vilardell Fernández

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, looping flourish at the top and several horizontal strokes below.

A Barcelona, 25 de Novembre de 2015

Índex

Fitxa tècnica	4
Motius de la intervenció	5
Localització	6
Marc geogràfic i geològic.....	7
Síntesi històrica i antecedents arqueològics	9
Síntesi històrica	9
Antecedents arqueològics	10
Metodologia	12
Desenvolupament dels treballs arqueològics	13
Conclusions i interpretació.....	16
Fase 1. (Segle XIX, posterior a 1858-segle XX inicis)	16
Fase 2 (Segle XX, primera meitat)	17
Fase 3 (Segle XX, Segona meitat)	17
Afectació arqueològica	18
Bibliografia.....	19
Annexos	20
Annex 1	21
Fitxes.....	21
Fitxes d'unitats estratigràfiques	22
Fitxes d'estructures.....	25
Fitxes de paviments.....	35
Fitxes de negatius i interestrats	36
Annex 2	37
Documentació fotogràfica	37
Annex 3	50
Planimetries	50
Índex de plànols	51

Fitxa tècnica

Nom de la intervenció	Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, 90
Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Coordenades UTM ETRS89	X: 430665,4 / Y: 4580818,5
Alçada	7.37m s.n.m.
Tipus de jaciment	Urbà
Tipus d'intervenció	Preventiva
Tipus d'activitat	Control
Resultat de la intervenció	Positiu
Cronologia	XX
Dates de la intervenció	11/11/2015 a 17/11/2015
Coordinador	Ivan Salvadó Jambriña
Arqueòloga directora	Adriana Vilardell Fernández
Dibuix de camp	Adriana Vilardell Fernández
Topografia	Nerill Triade S.L.
Infografia	Markari Garcia
Propietari de la finca	Nerill Triade S.L.
Règim jurídic de la finca	Privat
Promoció i finançament	Nerill Triade S.L.
Codi	116/15
Superfície total del solar/jaciment	262,16m ²
Superfície afectada	2,32m ²
Protecció existent	Zona d'Interès Arqueològic

Motius de la intervenció

La present intervenció arqueològica preventiva està localitzada a la planta baixa de la finca situada al número 90 del carrer Nou de la Rambla, a tocar de l'església de Sant Pau del Camp, al barri del Raval de Barcelona.

Degut a la reforma de l'edifici i concretament a l'excavació d'un fossat per tal d'instal·lar un ascensor (de 1,55m de costat i 1,60m de fondària) i tenint present que la parcel·la afectada es troba en una Zona Interès Arqueològic i Alt Valor Històric, i en compliment de la normativa legal vigent expressada en la Llei 9/93 del patrimoni cultural català i el Decret 78/2002 del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, es fa necessari el control dels rebaixos del subsòl relacionats amb l'execució del fossat de l'ascensor i qualsevol altre rebaix derivat de l'obra.

Per tal de realitzar aquests treballs el promotor de l'obra Nerill Triade S.L. ha contractat els serveis de l'empresa ABANS Serveis Culturals S.L. Treballs que han estat duts a terme sota la direcció científica de l'arqueòloga Adriana Vilardell Fernández (ABANS Serveis Culturals S.L.).

Localització

Fig. 1. Plànol topogràfic de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

Fig. 2. Ortofotomapa de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Context	Zona urbana. Districte de Ciutat Vella. c/ Nou de la Rambla, 90.
Coordenades UTM ETRS89	X: 430665,4 / Y: 4580818,5
Alçada	7,37m s.n.m.

Marc geogràfic i geològic¹

La comarca del Barcelonès, comprèn el territori estès entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut com a Collserola i delimitat pels rius Llobregat i Besòs. Des del punt de vista morfològic, doncs, s'aprecien dues grans unitats, Collserola i el Pla.

A la Serra de Collserola hi trobem una formació de horst composta per materials granítics i esquistosos, limitat al nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Pre-litoral), a l'est amb el Turó de Roquetes (Besòs), al sud el Turó de Valldaura i a l'oest pel Llobregat.

Quant al Pla, es troba obert a mar i limitat per la Serralada Litoral (composta de llicorelles silurianes assentades en un basament granític) i a migjorn per la falla que segueix ran de mar des de Garraf i turó de Montjuïc fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís catalano-balear, dibuixà el que a grans trets, havia de ser la costa catalana. Per això, el pla inclinat del peu de Collserola és de basament paleozoic i d'estructura tabular, havent estat afectat per tots els moviments orogènics alpins.

En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, sedimentaren dipòsits marins del qual son testimonis una sèrie de petits i suaus turons (dels Ollers, del Tàber, de les Falsies, de la Bota). La falla es fa visible al Pla ja que si des de Collserola els dipòsits baixen d'una manera continuada, suau i regular, al punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura amb la presència d'un salt o esglaó d'uns 20m, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana, els carrers d'Estruch, de les Moles o de Jovellanos). Salt aquest que fou aprofitat per la defensa de la ciutat situant-hi les muralles o a nivell econòmic, explotat amb la ubicació de diversos molins a la zona coneguda com de les moles (actual carrer de les Moles).

De l'esglaó cap a mar ja no hi ha sòcol de llicorella ni de granit, sinó que ens trobem un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïns i del corrent litoral.

¹ Text extret de *CARRERAS CANDI, 1982*.

En aquest sector del pla es formaren maresmes i estanyols, però com que la costa ha anat avançant, molts d'aquest, ja no existeixen en l'actualitat tot i que molts d'ells han continuat vius en els topònims de la ciutat (Banyols a la marina de Provençals, la Llavineria a Portal Nou, la Llacuna i la Llanera al Llobregat o l'estany del Cagalell al Port).

Referent al terme municipal de Barcelona, que és el que ens ocupa en aquest cas, arriba a una extensió de 1.754.900 Ha i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 Km d'amplada limitada al NO per la Serra de Collserola (que culmina a 512 metres amb el Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs.

La seva funció de capital sempre ha estat afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció N-S la Catalunya Central (el Llobregat i l'eix Besòs-Congost-Ter).

Com hem esmentat abans, ens trobem davant d'un territori format a causa de l'acumulació de sediments provinents de les rieres, torrents i deltes dels rius propers a la ciutat així com de sediments marins (és reconegut que en els darrers segles, Barcelona ha guanyat terreny al mar).

En aquesta plana completament urbanitzada destaquen varies zones clarament diferenciades, el nucli antic que correspon a la primitiva ciutat romana damunt del Mont Tàber (15m snm) proper al mar. El nucli de Montjuïc al S, que s'aixeca suaument al pla i que cau bruscamment sobre el mar fent-se inexpugnable el seu accés des d'aquesta posició, i els ravals més pròxims que s'originaren entorn aquests nuclis.

Per altra banda, tenim tota una sèrie de nuclis poblacionals que, emergits fora muralles acabaran essent absorbits per la ciutat en una de les seves dues importants crescudes (amb la construcció de les muralles del segle XIII o durant l'expansió del segle XIX. amb la creació de l'Eixample).

Síntesi històrica i antecedents arqueològics

Síntesi històrica

La present intervenció arqueològica preventiva, tal i com hem esmentat en apartats anteriors, es situa al barri del Raval, concretament al sud, a tocar de l'església de Sant Pau del Camp. L'espai, delimitat per l'eix Ronda Sant Pau -Paral·lel, carrer de l'Hospital, i la Rambla, ha estat conegut també com a Barri Xino o districte 5º.

L'ocupació humana de l'espai es remunta a època Neolítica amb habitat dispers que es manté fins a l'edat del Bronze. En aquest moment ens hem d'imaginar una zona d'aiguamolls amb petits turons més o menys salubres que propicien aquest assentament.

En època romana, l'espai ja es troba més sec, forma part del *suburbium* de la ciutat de *Barcino*, és una zona d'explotació agropecuària ocupada per vil·les disseminades. Aquesta funció d'aprovisionament de la ciutat perdura fins a època medieval, moment en que també es comencen a instal·lar en aquest sector de la ciutat els ordres mendicants i hospitalaris. Es forma un protourbanisme a redós de les vies que porten cap a les portes de la ciutat emmurallada del segle XIII (Porta Ferrissa, Portal de la Boqueria o el Portal de les Trenta Claus) i que avancen cap al Llobregat o cap a les hortes de Sant Pau. Amb Pere el Cerimoniós (1336-1387) es crea un nou perímetre de muralla que envoltarà tot aquest espai per tal de protegir l'àrea d'abastiment de la ciutat. Aquest emmurallament es durà a terme en diverses fases iniciat el 1358 i finalitzat el 1465 (muralla de mar) (VINYOLES, T. 1999). Aquesta situació es manté fins a finals del segle XVIII en que es comencen a instal·lar les primeres fàbriques d'indianes tot i que encara molt tímidament. La iniciativa privada proposa la urbanització del Raval com a fórmula per a solucionar els problemes de sobrepoblament que ja pateix la ciutat de Barcelona, i l'acabament del carrer Nou (de la Rambla) el 1788 es pot prendre com el punt d'arrencada de la urbanització del Raval. A partir d'aquest moment es comencen a obrir nous carrers i a edificar noves finques que a finals de segle en la seva majoria són de més de quatre plantes. El fet que ni les autoritats municipals ni els capitans generals posin gaire interès en aquest procés, farà que la urbanització del Raval respongui a criteris econòmics, amb una estructura encara medieval amb totes les mancances que això comporta. Dins d'aquest teixit trobem fàbriques, cases de veïns i edificis senyorials, essent el màxim exemple conservat fins a l'actualitat el Palau Güell (GARCIA ESPUCHE, A. i GUÀRDIA, M. 1986).

Durant la primera meitat del segle XIX, les indústries comencen a desplaçar-se cap a altres pobles del Pla com Poblenou o Sant Andreu, les seguiran les famílies benestants que ocuparan el nou espai de l'Eixample i el Raval quedarà ocupat totalment per una població d'origen humil i classe treballadora. Les fabriques quedaran substituïdes per bars, cafès i locals on s'exerceix la prostitució.

Aquesta dinàmica de barri deprimat es manté pràcticament fins a l'actualitat, tot i que des de principis dels 80 del segle XX es comencen a fer tota una sèrie de Plans Especials de Reforma Interior dins del Pla de Barris, que pretenen donar certa dignitat al Raval amb elements de sanejament urbanístic com l'obertura de la Rambla del Raval, l'adequació dels jardins de Sant Pau del Camp o la millora o reedificació de blocs d'habitatges sencers.

Antecedents arqueològics²

Són moltes les intervencions arqueològiques que s'han dut a terme entorn a la zona que ens ocupa, tot i que no se n'ha fet cap concretament a l'interior de la finca nº 90 del c/Nou de la Rambla.

Si es consulta la carta arqueològica de Barcelona, s'observen dos tipus d'actuacions diferenciades, i amb resultats diversos. Per una banda, totes les intervencions que responen a rases de serveis o petites actuacions al llarg del carrer Nou de la Rambla, des de l'Avinguda Paral·lel fins a la Rambla, amb una afectació que arriba fins a 1,50m de fondària i que han donat resultats negatius. D'altra banda, hi ha tot el conjunt d'intervencions dutes a terme a redós de l'església de Sant Pau del Camp, i intervencions que afecten el subsòl fins als 4m de fondària.

En aquets casos els resultats són positius, deixant al descobert evidències d'ocupació prehistòrica, roma, medieval i moderna.

Com a exemples més propers a la finca afectada, trobem les següents intervencions arqueològiques:

-Intervenció arqueològica duta a terme el 1997 per Anna Monleón Esterli, dins del projecte de restauració de l'església de Sant Pau del Camp. Es porten a terme dues cales que arriben fins a nivell geològic. En aquest cas es pot documentar evidències de la necròpoli romana registrada

² Informació extreta del PIA facilitat pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona i de la Carta Arqueològica de Barcelona.

en altres punts propers, un tram de paviment d'*opus signinum* i les fonamentacions de l'església (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/853>).

-Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla 82-88 (104-06), el 2006 dirigida per Anna Bordas. Intervenció associada a la construcció del nou conservatori del Liceu. Durant els rebaixos, es va poder documentar ocupació prehistòrica, reflectida en un primer moment del Neolític Antic Evolucionat i un segon moment d'ocupació del Bronze Inicial. També es registra ocupació romana en forma d'estrats d'amortització amb material ceràmic rodat, i en darrer lloc, una fase medieval / moderna identificada en estructures associades a l'activitat agropecuària entre les que es compten pous, sínies i negatius de sanejament (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/1001>).

-Intervenció arqueològica al c/ de Sant Pau, 99, Horts de Sant Pau del Camp (031-10), el 2010, dirigida per Oriol Achón Casas i Andrea Lages Tone. En aquest cas l'excavació està relacionada amb una sèrie de rases de serveis, que permeten documentar part dels estrats d'amortització de la vil·la romana documentada també en altres punts propers, fonamentacions d'una església anterior datada entre els segles VII i IX i dues inhumacions associades també a aquest horitzó (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3269>).

Metodologia

Els treballs realitzats associats a la intervenció arqueològica preventiva, ens ha permès documentar una sèrie d'estructures i estrats associats a l'ocupació de la finca afectada. Aquests elements han estat registrats emprant el mètode plantejat per E. C. Harris i A. Carandini (HARRIS, E. 1991; CARANDINI, A. 1997) i sota les directrius marcades pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest sistema consisteix en documentar objectivament els elements i estrats que s'exhumen, realitzant una numeració d'aquests en forma d'Unitats Estratigràfiques (UEs), que permeten la individualització de cada element.

Cada Unitat Estratigràfica (UE) es troba registrada en una fitxa de camp (en aquest cas s'utilitza la dissenyada per l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals, SL**) on s'indica la situació del jaciment i les característiques de l'estrat (color, textura, consistència, materials que conté, cronologia aproximada, etc...), de l'estructura (tècnica constructiva, materials emprats, mides), del paviment o de l'element negatiu.

El codi per identificar la intervenció ha estat 116-15 i la numeració de les UEs han estat correlatives, iniciant-se a 001 i finalitzant al 021.

En paral·lel s'ha elaborat un registre gràfic de les estructures, elements negatius, estrats o elements singulars que s'han detectat al llarg del procés d'excavació. Aquest registre gràfic s'ha dut a terme mitjançant el dibuix arqueològic (plantes, seccions i alçats), emprant l'escala 1:20. La seva digitalització i vectorització ha estat realitzada amb el programa AutoCAD 2015. A banda d'això, s'ha portat també un registre fotogràfic, emprant el sistema digital a color, tant del procés dels rebaixos com després durant l'excavació de les Unitats Estratigràfiques identificades.

El procés d'excavació no ha generat la recuperació de material arqueològic.

Desenvolupament dels treballs arqueològics

Els treballs arqueològics s'inicien el dia 11 de Novembre quan es rep l'avís per part de la direcció tècnica de l'obra. En el moment en que ens presentem a l'obra, veiem que ja s'ha aixecat el paviment de la finca (UE 001), s'ha desmuntat parcialment una claveguera d'època contemporània i s'ha obert una rasa de 2,95m de longitud, 0,46m d'amplada i 0,55m de fondària per tal de poder reconduir la claveguera que travessa l'espai on s'ha de dur a terme l'excavació del fossat de l'ascensor. També s'ha excavat parcialment l'estrat d'anivellació UE 002 i la solera UE 013, deixant a la vista les clavegueres UEs 003 i 005.

El primer moviment és revisar les seccions dels espais oberts sense presència de l'arqueòleg, evidenciant que no s'ha malmès cap resta amb valor arqueològic. Únicament es documenta una llosa de pedra desbastada en forma quadrangular, amb cinc orificis al mig a mode de desaigüe, reaprofitada per a la construcció de les clavegueres d'època contemporània.

Un cop feta aquesta primera revisió, es reinicien les tasques de rebaix del fossat, dut a terme per peonada de la constructora. S'acaba d'excavar l'estrat d'anivellació UE 002 i queden a la vista les clavegueres UEs 003 i 005 (Veure Fotos 3 i 4). Ambdues, solidàries entre elles, es troben bastides amb maó massís i morter de calç de color blanc. Les soleres es troben bastides amb rajola catalana de mostra decorada amb una sanefa en blau formada per una cinta i flocs vegetals. Aquest tipus de rajola s'acostuma a adscriure cronològicament al segle XIX, i tenint en compte l'ús que se'n fa, creiem que les clavegueres han de ser de finals d'aquest segle o posteriors. Les dues estructures presenten una forta pendent NW-E anant a desguassar a una claveguera ja desapareguda o no conservada.

En aquest mateix moment, també queda a la vista una solera (UE 013) bastida amb filades compactes de maó massís i morter de calç blanc, solidari amb la claveguera UE 005 (Veure Foto 5) Un cop documentats aquets elements, es procedeix al seu desmuntatge.

A continuació queden a la vista una sèrie d'estructures noves. Per una banda, un conjunt de pedres (UE 007), algunes desbastades, de mida gran, i altres que són elements arquitectònics reaprofitats, tals com el que podria ser una llinda i carreus de mida mitjana (Veure Foto 6). Es troben disposats sobre un nivell de terra, sense lligar amb morter, encaixades entre elles i en alguns punts amb pedruscall. Esmentem que la claveguera UE 003 s'hi assenta directament.

Les lloses es troben encaixades entre l'esmentada estructura UE 008 i la fonamentació UE 018 del mur mitger que tanca l'espai intervingut pel costat SE.

D'altra banda es documenta una estructura que no es pot veure en tota la seva extensió (UE 008), identificada com un envà format per filades d'ample de maó massís disposat de pla, lligat amb morter de calç de color blanc (Veure Fotos 7 i 8). Aquesta estructura es troba amortitzada per la solera UE 013 i la claveguera UE 005. Al començar a desmuntar aquesta estructura veiem que es tracta d'un pou artesià de planta rectangular, encara en funcionament, d'1,17m d'amplada i 2,10m de longitud, a quatre metres de fondària encara no es toca l'aigua.

En aquest moment es deixa de banda el pou UE 008 i es comença l'aixecament del conjunt de lloses de pedra (UE 007), quedant a la vista un muret de maó massís disposat de pla, lligat amb morter de calç que avança en direcció NW-SE (UE 020) i un estrat, UE 012, de matriu terrosa, solt, molt similar a la UE 002. Al extreure aquest estrat, es pot veure molt millor la fonamentació UE 018 (Veure Fotos 11 i 12). Es tracta d'un mur de maçoneria, de 0,40m d'amplada, bastit amb carreus reaprofitats, maó massís, pedruscall i morter de calç blanc. En el moment en que s'acaba l'excavació encara no es documenta la seva cota final.

L'estrat UE 012, amortitza un paviment (UE 014) de rajola de 0,30 x 0,15 x 0,05m de costat, disposada a trencajunt i a junta correguda, lligada amb morter de calç blanc (Veure Foto 9). Aquest s'adossa tant a la fonamentació UE 018 com a l'estructura del pou UE 008, mentre que se l'hi assenta el muret UE 020. Al avançar el procés d'excavació, veiem al perfil NW que el mur UE 020, correspon a una estructura de desaigua i que el paviment UE 014 és la seva solera (Veure Foto 9). Per les dimensions que agafa l'estructura, sembla més aviat que es tracti d'un antic col·lector que d'una claveguera, del que les lloses UE 007 en seria la coberta.

Un cop documentada l'estructura s'inicia el seu desmuntatge, constatant que el paviment UE 014 és una solera d'uns 0,20m de gruix, que s'assenta sobre un estrat de runa compactada (UE 015), amb fragments de maó massís, pedruscall, morter de calç i pedra sense desbastar i carreus de mida mitjana i gran. Aquest estrat d'anivellació té aproximadament 0,50m de potència, i s'adossa tant a la fonamentació UE 018 com a l'estructura del pou UE 008. Sota aquest estrat es documenta un nivell de matriu terrosa, de color marró fosc (UE 016); en aquest punt s'arriba a cota d'afectació d'obra i s'atura l'excavació.

A l'acabar de perfilar els talls del fossat, es decideix avançar el tall SW per darrera del plom de la paret, fet que provoca que quedi a la vista una altra fonamentació (UE 019). Aquesta, s'adossa a la fonamentació UE 018, i és bastida de la mateixa manera, amb pedra reaprofitada, fragments de maó massís i morter de calç. També es constata que tota l'estratigrafia documentada se l'hi adossa (Veure Fotos 11,12 i 13).

Un cop perfilats tots els costats del rebaix i arribats a la fondària d'1,60m per sota del nivell de paviment actual de la finca, el procés d'excavació es dona per acabat.

Conclusions i interpretació

La present intervenció arqueològica preventiva duta a terme a la planta baixa del carrer Nou de la Rambla, 90, ha estat generada per la instal·lació d'un ascensor que ha implicat la factura d'un rebaix quadrangular d'1,50m de costat x 1,60m de fondària. La situació de la finca, al sud del barri del Raval, a tocar de l'església de Sant pau del Camp i propera zones on s'ha detectat evidències d'ocupació romana i prehistòrica, ha fet necessari el seguiment dels rebaixos esmentats.

L'espai on es fa el rebaix és una petita habitació que queda sota el pati de llums de l'edifici i sota l'estructura de l'escala.

Els treballs arqueològics han permès documentar una sèrie d'estructures de fonamentació i serveis associades a la mateixa finca esmentada. Aquesta, per veus de la mateixa comunitat de veïns i per certs elements arquitectònics com l'escala de volta catalana i les baranes que conserva, sembla construïda a la segona meitat del segle XIX, almenys els elements que ens són visibles.

Tot i que el conjunt documentat es pot adscriure cronològicament entre finals del segle XIX i el XX, per relacions estratigràfiques, es poden discernir tres fases:

Fase1. (Segle XIX, posterior a 1858-segle XX inicis).

Moment de construcció de la finca o remodelació d'aquesta, identificat en el bastiment de les fonamentacions UEs 018 i 019, el pou artesà UE 008 i el col·lector UE 020. Per tal de dur a terme aquesta obra, es genera un negatiu que permet, des del seu interior, bastir les dues fonamentacions alhora que es comença a aixecar la part d'obra del pou UE 008. L'interior del negatiu s'amortitza primer amb un estrat de terra, i posteriorment amb un estrat de runa. En el moment en que es té assolida la cota desitjada, es construeix el col·lector UE 020, que s'adossa tant a l'estructura del pou com de la fonamentació UE 018. Esmentem que per a la construcció de les fonamentacions i la coberta del col·lector, així com per amortitzar el negatiu de construcció, s'empra material reaprofitat, carreus de grans dimensions, piques de pedra fragmentades i pedra desbastada també de mida gran. Sembla que aquestes provindrien d'algun edifici o element que s'hauria estat desmuntant en aquell mateix moment, com podrien ser les muralles o algun element de Sant Pau del Camp.

Aquesta fase cal situar-la cronològicament en algun moment indeterminat posterior a l'any 1858, ja que al quarteró n° 91 dels Quarterons de Garriga i Roca (Veure plànol n° 2), realitzats l'any 1858, es pot veure, al lloc que ocupa l'edifici actual, un edifici de dimensions similars pintat en color groc i que la llegenda identifica com a edifici antic. Per tant em de suposar que en el moment de prendre les dades per poder realitzar els Quarterons, l'actual edifici encara no estava construït.

Fase 2 (Segle XX, primera meitat)

Moment de reformes de la xarxa de desaigna amb l'amortització del col·lector UE 020 i del pou UE 008 amb la construcció de la solera UE 013 i de les clavegueres UEs 003 i 005.

Fase 3 (Segle XX, Segona meitat)

Ja ben avançat el segle XX es porta a terme una adequació de l'espai com a cuina del restaurant situat al local veí de la finca, amb la construcció de l'envà UE 021 i el paviment UE 001. Possiblement en aquest moment es basteix la xarxa de clavegueram que es recondueix en l'obra i que encara es troba en ús.

El control dels rebaixos ocasionats per la construcció del fossat de l'ascensor ha permès documentar exclusivament evidències de les estructures d'època contemporània, quedant fora de l'afectació de l'obra possibles evidències arqueològiques anteriors.

Afectació arqueològica

La present intervenció ha comportat l'eliminació total o parcial de les següents estructures :

UE 003. Claveguera. Segle XX. Eliminació total.

UE 005. Claveguera. Segle XX. Eliminació parcial.

UE 008. Pou artesià. Segles XIX / XX. Eliminació parcial.

UE 018. Fonamentació. Segles XIX / XX. Eliminació parcial.

Bibliografia

- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- CARRERAS CANDI ed. (1992): *Gran Geografia Comarcal de Catalunya. vol VIII. Barcelona*.
- GARCIA ESPUCHE, A / GUÀRDIA, M. (1986): *Espai i societat a la Barcelona pre-industrial*. pp72-74; Editorial La Magrana / Institut Municipal d'Història (Ajuntament de Barcelona). Barcelona.
- HARRIS, E. (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- INSTITUT CARTOGRÀFIC I GEOGRÀFIC DE CATALUNYA (n.d): Mapa de E 1/5000. Obtingut el 20 de novembre de 2015 a <http://www.icc.cat/vissir3>
- VINYOLES, T. (1999): *Ús social de l'espai a la Barcelona Gòtica*. La Barcelona gòtica. pp57-98. Editorial Institut de Cultura: Museu d'Història de la Ciutat. Barcelona.

Annexos

Annex 1

Fitxes

UE	2 Sector -	Àmbit -	Sondeig -
Definició	Estrat d'anivellació	Color Marró fosc	Textura Terrosa
Consistència	Solta	Cronologia XX	Crítteri de datació Relativa per estratigrafia
Definició	Nivell de matriu terrosa, de color marró fosc, solt, amb fragments de runa petita, plàstics i vidres.		
Interpretació	Estrat d'anivellació que cobreix la xarxa de clavegueram i on s'assenta el paviment UE 001.		
Ref. fotogràfica	Igual a		
Igual a	Cobreix a		
Adossat a	003,005		
018	Reomple a		
En contacte amb	010		
Tallat per	Se li adossa		
Se li assenta	Cobert per		
001			

UE	4 Sector -	Àmbit -	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color Marró fosc	Textura Llimosa
Consistència	Solta	Cronologia XX	Crítteri de datació Relativa per estratigrafia
Definició	Nivell de matriu llimosa, de color marró fosc, semisolt.		
Interpretació	Estrat que amortitza la claveguera UE 003.		
Ref. fotogràfica	Igual a		
Igual a	Cobreix a		
009			
Adossat a	Reomple a		
En contacte amb	003		
Tallat per	Se li adossa		
Se li assenta	Cobert per		

UE	9 Sector	-	Àmbit	-	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró fosc	Textura	Llimosa	Potència (m) 0,40
Consistència	Solta	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Nivell de matriu llimosa, de color marró fosc, semisolt.					
Interpretació	Estrat que amortitza la claveguera UE 005.					
Ref. fotogràfica						
Igual a				Cobreix a		
004				Reomple a		
Adossat a				005		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
Se li assenta						

UE	12 Sector	-	Àmbit	-	Sondeig	
Definició	Estrat de reompliment	Color	Marró fosc	Textura	Terrosa	Potència (m) 0,20
Consistència	Solta	Cronologia	XIX / XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia	
Descripció	Nivell de matriu terrosa, de color marró fosc, semisolt.					
Interpretació	Estrat que amortitza el col·lector UE 020.					
Ref. fotogràfica						
Igual a				Cobreix a		
				014		
Adossat a				Reomple a		
018,019				020		
En contacte amb				Se li adossa		
Tallat per				Cobert per		
				007		
Se li assenta						

UE	15 Sector -	Àmbit -	Sondeig -
Definició	Estrat de reompliment	Color Marró fosc	Textura Terrosa
			Potència (m) 0,45
Consistència	Compacta	Cronologia XIX / XX	Criteri de datació Relativa per estratigrafia
Descripció	Nivell de matriu terrosa, de color marró fosc, semicompacte, amb pedra de mida mitjana i grossa, desbastada i treballada, fragments de maó massís i traces de morter de calç blanc.		
Interpretació	Estrat que amortitza el negatiu de construcció UE 017.		
Ref. fotogràfica	Igual a		
		Cobreix a	
		016	
Adossat a		Reomple a	
008,018,019		017	
En contacte amb		Se li adossa	
Tallat per		Cobert per	
Se li assenta			
014			

UE	16 Sector -	Àmbit -	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color Marró fosc	Textura Terrosa
			Potència (m) (0,10)
Consistència	Solta	Cronologia XIX / XX	Criteri de datació Relativa per estratigrafia
Descripció	Nivell de matriu terrosa, de color marró fosc, semisolt, amb fragments de runa petita.		
Interpretació	Estrat que amortitza el negatiu de construcció UE 017. Nivell al que s'arriba a cota final d'afectació de l'obra.		
Ref. fotogràfica	Igual a		
		Cobreix a	
Adossat a		Reomple a	
008,018,019		017	
En contacte amb		Se li adossa	
Tallat per		Cobert per	
		015	
Se li assenta			

UE 3 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0,41 / 1,25 / 0,50 Orientació SW-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XX

Descripció Estructura de planta rectangular bastida amb maó massís disposat a trencajunt de pla i de cantó, amb una solera bastida amb rajola catalana de mostra decorada amb sanefa en blau datada al segle XIX. Els materials es troben lligats amb morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana.

Interpretació Claveguera que forma part de la xarxa de clavegueram contemporània de la finca afectada.

Tipus de teula	☐ Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,14 / 0,29

Igual a
 Solidari amb 005
 Cobert per 002
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per 004
 Reomple a 011
 Assentat a 007
 Se li assenta 001,013
 Tapia a
 Tapiat per

UE 5 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0,30 / 0,80 / 0,50 Orientació NW-SE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XX
 Descripció Estructura de planta rectangular bastida amb maó massís disposat a trencajunt de pla i de cantó, amb una solera bastida amb rajola catalana de mostra decorada amb sanefa en blau datada al segle XIX. Els materials es troben lligats amb morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana.

Interpretació Claveguera que forma part de la xarxa de clavegueram contemporània de la finca afectada.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☒ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,14 / 0,29

Igual a
 Solidari amb 003,013
 Cobert per 002
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per 009
 Reomple a 011
 Assentat a 007
 Se li assenta 001
 Tapia a
 Tapiat per

UE 6 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) - / (1,50) / - Orientació SW-NE
 Tipus de parament Indeterminat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX
 Descripció Estructura bastida amb maó massís, pedra desbastada i sense treballar, de mida mitjana i petita i morter de calç blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid. Es troba folrat amb rajola de la segona meitat del segle XX.

Interpretació Mur de parcel·lació interior de la finca contemporània. Delimita l'espai afectat pel costat SE.

Tipus de teula	☐ Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,15 / 0,30

Igual a
 Solidari amb 021
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 018
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 7 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Coberta de canalització Ampl/Long/Alç (m) 1,04 / 1,00 / 0,30 Orientació -
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades No segueix filades Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX

Descripció Conjunt de lloses de pedra, algunes desbastades i altres que semblen reaprofitades com una possible llinda, de mida mitjana i gran, encaixades entre elles i amb pedruscall de mida petita. No conserva restes de morter de cap tipus.

Interpretació Coberta del col·lector UE 020, conservat parcialment. És possible que també en formi part una pedra tallada en forma de llosa quadrangular amb cinc orificis a mode de desaigüe documentada sota la porta d'accés a l'espai intervingut.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☐ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☐ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per 002
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a 018,019,020
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 012
 Se li assenta 003,005
 Tapia a
 Tapiat per

UE 8 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Pou Ampl/Long/Alç (m) 1,17 / 2,13 / (4,00) Orientació NE-SW
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX

Descripció Estructura de planta rectangular bastida amb maó massís disposat en filades regulars a trencajunt de pla, lligat amb morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana i grava a mode d'àrid. Es pot observar en el seu interior algun dels encaixos que serveixen per accedir a l'interior de l'estructura. Degut a la dinàmica de l'obra, només es pot documentar parcialment.

Interpretació Pou artesià sense amortitzar, en el moment de la descoberta encara es pot escoltar el soroll d'aigua. S'amortitza amb la runa generada en l'obra del fossat de l'ascensor.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,15 / 0,30

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 020
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a 017
 Assentat a
 Se li assenta 013
 Tapia a
 Tapiat per 013

UE 13 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) (0,30) / (1,50) / 0,30 Orientació -
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XX
 Descripció Estructura documentada de forma parcial, formada per vàries filades de maó massís disposat a trencajunt de pla, lligat amb morter de calç blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid.
 Interpretació Estructura que fa la funció de solera, amortitzant el pou artesià UE 008. Es troba associat a la construcció de les clavegueres Ues 003 i 005.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,15 / 0,30

Igual a
 Solidari amb 005
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 002
 Adossat a 019
 Reomplert per
 Reomple a 010
 Assentat a 008,020
 Se li assenta 001
 Tapia a
 Tapiat per

UE 18 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) 0,40 / (1,52) / (1,20) Orientació NE-SW
 Tipus de parament Indeterminat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX
 Descripció Estructura de planta rectangular, bastida emprant la tècnica de la massoneria, amb fragments de maó massís, pedra reaprofitada i morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid. Entre la pedra reaprofitada, es documenten fragments de pica i carreus de grans dimensions. Els materials es troben disposats en filades irregulars.

Interpretació Fonamentació associada a l'estructura de l'escala que accedeix als pisos superiors de la finca.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☒ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 007,012,014,015,019
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a 017
 Assentat a
 Se li assenta 006
 Tapia a
 Tapiat per

UE 19 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Fonament Ampl/Long/Alç (m) - / (1,50) / (1,30) Orientació SW-NE
 Tipus de parament Indeterminat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX
 Descripció Estructura de planta rectangular, bastida emprant la tècnica de la massoneria, amb fragments de maó massís, pedra reaprofitada i morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid. Entre la pedra reaprofitada, es documenten fragments de pica i carreus de grans dimensions. Els materials es troben disposats en filades irregulars.

Interpretació Mur que només es pot documentar en alçat i de forma parcial al quedar darrera el plom de la paret que tanca l'espai afectat. Es pot tractar de la fonamentació d'alguna estructura no identificada de la finca contemporània.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☒ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,05 / 0,30

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 007,012,014,015,016
 Adossat a 018
 Reomplert per
 Reomple a 017
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 20 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Claveguera Ampl/Long/Alç (m) 0,62 / (1,20) / 0,32 Orientació NW-SE / N
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XIX / XX
 Descripció Estructura bastida amb maó massís disposat a trencajunt de pla, lligat a mb morter de calç de color blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid. Conserva una coberta de lloses de pedra (UE 007) i una solera de maó massís (UE 014).

Interpretació Claveguera de grans dimensions o col·lector associat a la xarxa de desaigna de la finca contemporània.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☒ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : 0,05 / 0,15 / 0,30

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per 007
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a 008,018
 Reomplert per 012
 Reomple a 017
 Assentat a 015
 Se li assenta 003
 Tapia a
 Tapiat per

UE 21 Sector - Sondeig - Àmbit - MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0,05 / 2,10 / - Orientació SE-NW
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica Cronologia XX
 Descripció Estructura de planta rectangular bastida amb totxo disposat a trencajunt de cantó, lligat amb ciment. Es troba folrat amb rajola de la segona meitat del segle XX. El costat NE s'enderroca per tal de facilitar l'entrada del mecanisme de l'ascensor.

Interpretació Envà que delimita el perímetre de l'espai intervingut.

Tipus de teula	☐ Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☐ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☒ Ciment i totxo
Components del morter	☐ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☒ Ciment Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☒ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) : / /

Igual a
 Solidari amb 001
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a 019
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE	1 Sector -	Àmbit -	Sondeig -
Definició	Paviment	T. constructiva	Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) 4,41
Components	Rajola	Cronologia	XX Criteri datació Absoluta per materials
Gruix /Ampl./Long.(m)	0,10 / 1,84 / 2,40	Ref. fotogràfica	
Descripció	Paviment de rajola de 0,31 x 0,21 x 0,01 assentada sobre una preparació de ciment.		
Interpretació	Paviment contemporani.		
Igual a	Contemporani a		
Adossat a	Reomple a		
Assentat a	Se li adossa		
002,008,013			
Tallat per	Cobert per		
Se li assenta	Solidari amb		
Assentat a	Tapia a		
002,008,013			

UE	14 Sector -	Àmbit -	Sondeig -
Definició	Solera	T. constructiva	Enrajolat a junta correguda Superfície (m2) (1,10)
Components	Maó massís	Cronologia	XIX / XX Criteri datació Relativa per estratigrafia
Gruix /Ampl./Long.(m)	0,18 / (1,00) / (1,10)	Ref. fotogràfica	
Descripció	Nivell format per tres capes de maó massís. La primera, visible, es troba bastida amb els maons disposats tant a junta correguda com a trencajunt de pla. En les altres dues capes els maons es troben disposats de pla, sense seguir un patró. El conjunt, es troba lligat amb morter de calç blanc, de granulometria mitjana i graves a mode d'àrid.		
Interpretació	Solera del col·lector UE 020.		
Igual a	Contemporani a		
Adossat a	Reomple a		
008,018,019	020		
Assentat a	Se li adossa		
015	017		
Tallat per	Cobert per		
Se li assenta	Solidari amb		
020	012		
Assentat a	Tapia a		
015			

UE	10	Sector	-	Àmbit	-	Sondeig	-
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció	-	Profunditat (m)
Orientació	-	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu horitzontal de (1,60)m de costat.						
Interpretació	Negatiu associat a la construcció de les clavegueres Ues 003 i 005 i la solera UE 013.						
Ref. fotogràfica	Igual a						
	Reomplert per			002,003,005,013			
Talla a	Se li adossa			018			
Contemporani a	Cobert per			002			
Tallat per	Se li assenta						

UE	11	Sector	-	Àmbit	-	Sondeig	-
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	Rectangular	F. secció	-	Profunditat (m)
Orientació	-	Cronologia	XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu horitzontal, de (1,80)m de longitud i (1,50)m d'amplada documentat.						
Interpretació	Negatiu associat a la darrera fase de reforma de l'espai intervingut, vinculat a la construcció de la cuina i la pavimentació de l'espai amb la UE 001.						
Ref. fotogràfica	Igual a						
	Reomplert per			002,013			
Talla a	Se li adossa			001			
Contemporani a	Cobert per			001			
Tallat per	Se li assenta			001			

UE	17	Sector	-	Àmbit	-	Sondeig	-
Definició	Negatiu de construcció		F.Planta	-	F. secció	Rectangular	Profunditat (m) (1,20)
Orientació	-	Cronologia	XIX / XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Negatiu de secció rectangular, de (1,80)m de longitud i (1,50)m d'amplada.						
Interpretació	Negatiu associat a la construcció de les fonamentacions Ues 018 i 019 i possiblement del pou UE 008.						
Ref. fotogràfica	Igual a						
	Reomplert per			008,015,016,018,019,020			
Talla a	Se li adossa			002			
Contemporani a	Cobert per			002			
Tallat per	Se li assenta			010			

Annex 2

Documentació fotogràfica

Índex de fotografies

Foto 1. Ubicació de la intervenció.

Foto 2. Inici de la intervenció.

Foto 3. Clavegueres UEs 003 i 005

Foto 4. Detall de la solera de les clavegueres UEs 003 i 005.

Foto 5. Solera UE 013.

Foto 6. Coberta UE 007.

Foto 7. Pou UE 008.

Foto 8. Detall interior del pou UE 008.

Foto 9. Pou UE 008, paviment UE 014, fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.

Foto 10. Alçat NW.

Foto 11. Fonamentacions UEs 018 i 019.

Foto 12. Detall de la fonamentació UE 018.

Foto 13. Detall de la fonamentació UE 019.

Foto 14. Rasa per reconduir el servei d'aigua residual.

Foto 15. Fotografia final intervenció.

Inventari fotogràfic del CD annex

1. Interior finca.
116/15 (01). Interior finca.
116/15 (02). Interior finca.
116/15 (03). Interior finca.
116/15 (04). Interior finca.
116/15 (05). Interior finca.
116/15 (06). Interior finca.
116/15 (07). Interior finca.
116/15 (08). Interior finca.
2. Inici excavació.
116/15 (09). Inici excavació.
116/15 (10). Inici excavació.
3. Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (11). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (12). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (13). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (14). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (15). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (16). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (17). Clavegueres UEs 003 i 005.
116/15 (18). Clavegueres UEs 003 i 005.
4. Pou UE 008.
116/15 (19). Pou UE 008.
116/15 (20). Pou UE 008.
116/15 (21). Pou UE 008.
116/15 (22). Pou UE 008.
116/15 (23). Pou UE 008.
116/15 (24). Pou UE 008.
116/15 (25). Pou UE 008.
116/15 (26). Pou UE 008.
116/15 (27). Pou UE 008.
116/15 (28). Pou UE 008.
5. Solera UE 013, fonamentacions UEs 018 i 019, col·lector UE 020.

- 116/15 (29). Coberta UE 007.
- 116/15 (30). Coberta UE 007.
- 116/15 (31). Coberta UE 007.
- 116/15 (32). Coberta UE 007.
- 116/15 (33). Fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.
- 116/15 (34). Fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.
- 116/15 (35). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (36). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (37). Pou UE 008, solera UE 013, solera UE 014 i col·lector UE 020.
- 116/15 (38). Pou UE 008, solera UE 013, solera UE 014 i col·lector UE 020.
- 116/15 (39). Pou UE 008, solera UE 013, solera UE 014 i col·lector UE 020..
- 116/15 (40). Pou UE 008, solera UE 013, solera UE 014 i col·lector UE 020.
- 116/15 (41). Fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.
- 116/15 (42). Fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.
 - 6. Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (43). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (44). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (45). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (46). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (47). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (48). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (49). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (50). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (51). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (52). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (53). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (54). Fonamentació UE 018.
- 116/15 (55). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (56). Fonamentació UE 019.
- 116/15 (57). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (58). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (59). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (60). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (61). Fonamentacions UEs 018 i 019.
- 116/15 (62). Fonamentacions UEs 018 i 019.

116/15 (63). Fonamentacions UEs 018 i 019.

116/15 (64). Fonamentacions UEs 018 i 019.

116/15 (65). Fonamentacions UEs 018 i 019.

116/15 (66). Fonamentacions UEs 018 i 019.

7. Alçat NW.

116/15 (67). Alçat NW.

116/15 (68). Alçat NW.

8. Procés excavació.

116/15 (69). Procés excavació.

116/15 (70). Procés excavació.

116/15 (71). Procés excavació.

116/15 (72). Procés excavació.

9. Fotos finals.

116/15 (73). Fotos finals.

116/15 (74). Fotos finals.

116/15 (75). Fotos finals.

116/15 (76). Fotos finals.

116/15 (77). Fotos finals.

10. Rasa serveis.

116/15 (78). Rasa serveis.

116/15 (79). Rasa serveis.

116/15 (80). Rasa serveis.

116/15 (81). Rasa serveis.

116/15 (82). Rasa serveis.

116/15 (83). Rasa serveis.

116/15 (84). Rasa serveis.

116/15 (85). Rasa serveis. Llosa amb desaigüe.

116/15 (86). Rasa serveis. Llosa amb desaigüe.

11. Fotos memòria.

Foto 1. Ubicació de la intervenció.

Foto 2. Inici de la intervenció.

Foto 3. Clavegueres UEs 003 i 005.

Foto 4. Detall de la solera de les clavegueres UEs 003 i 005.

Foto 5. Solera UE 013.

Foto 6. Coberta UE 007.

Foto 7. Pou UE 008.

Foto 8. Detall interior del pou UE 008.

Foto 9. Pou UE 008, paviment UE 014, fonamentació UE 018 i col·lector UE 020.

Foto 10. Alçat NW.

Foto 11. *Fonamentacions UEs 018 i 019.*

Foto 12. *Detall de la fonamentació UE 018.*

Foto 13. *Detall de la fonamentació UE 019.*

Foto 14. *Rasa per reconduir el servei d'aigua residual.*

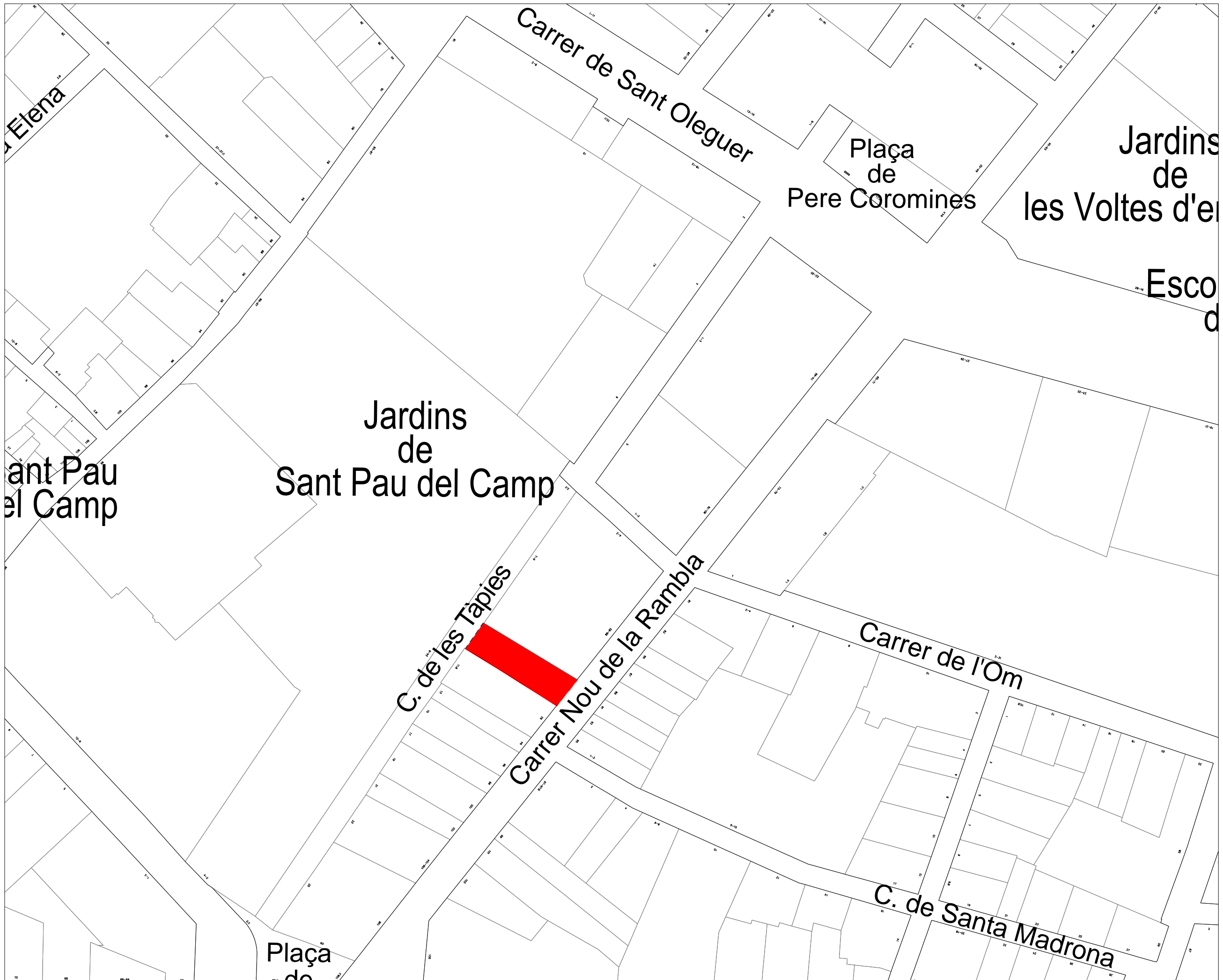
Foto 15. *Fotografia final intervenció.*

Annex 3

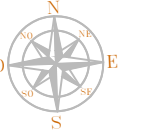
Planimetries

Índex de plànols

- 1- Plànol de localització E: 1/1000. A3
- 2- Topografia actual sobre "Quarterons Garriga i Roca (1858). Quarteró nº91. Fons de Gràfics. Arxiu Històric de la Ciutat. Barcelona. E: 1/250. A3
- 3- Plànol de les zones afectades per moviments de terres al subsòl. E: 1/100. A3
- 4- Plantes de detall pedra a pedra. E: 1/20. A3
- 5- Secció A-A'. E: 1/20. A3

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

■ Finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, nº 90 (Barcelona, Barcelonès).

TÍTOL

Plànol de localització

DIRECTORA

Adriana Vilardell Fernández

PLANIMETRIA

Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053

CODI

116/15

DATA

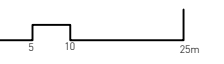
Novembre de 2015

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:1000

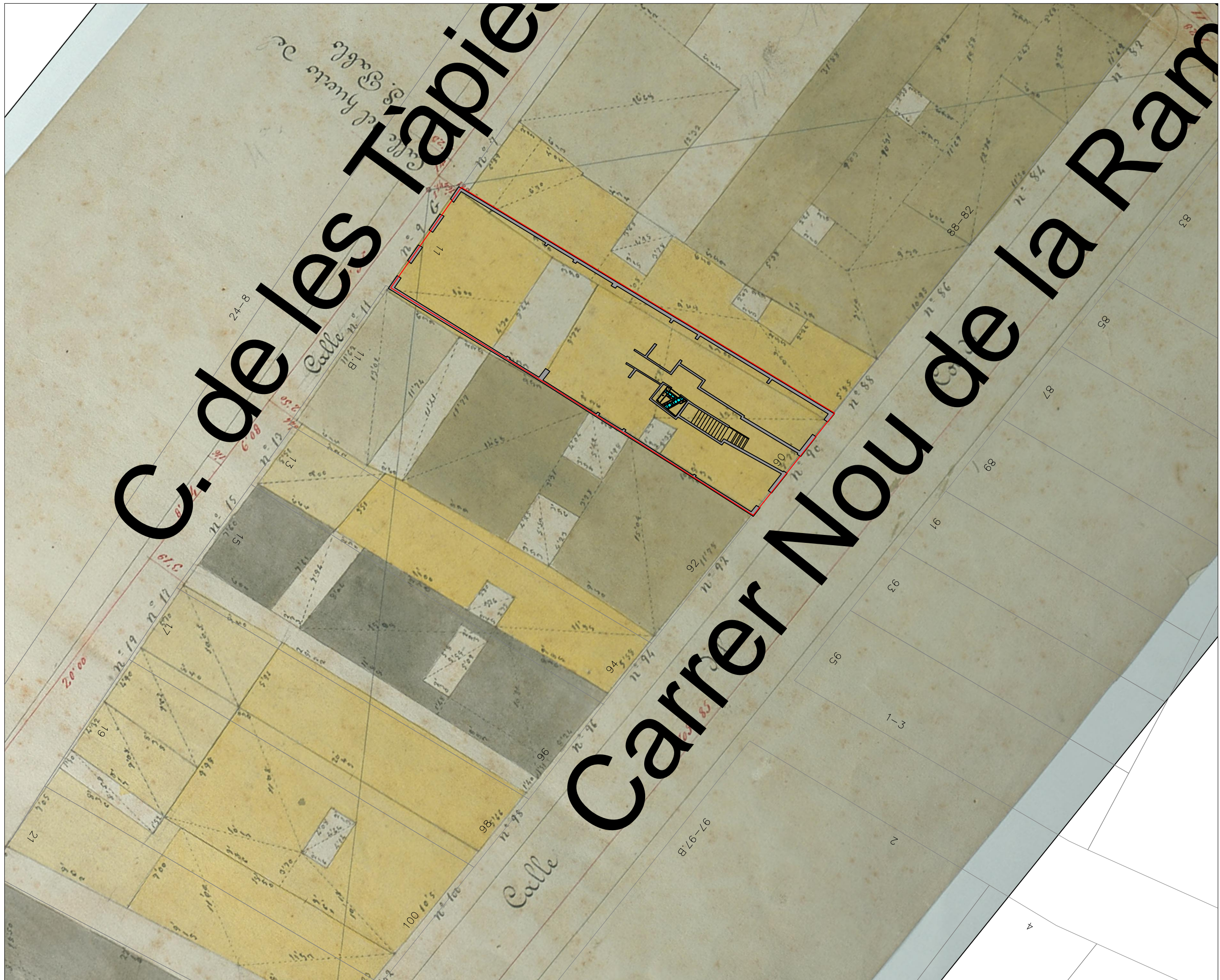

NÚM

1

CLIENT

Nerill Triade, SL

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEENDA

Finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, nº 90 (Barcelona, Barcelonès).

TÍTOL

Topografia actual sobre "Quarterons Garriga i Roca" (1858). Quarteró nº91.
Fons de Gràfics. Arxiu Històric de la Ciutat. Barcelona.

DIRECTORA

Adriana Vilardell Fernández

PLANIMETRIA

Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053
CODI
116/15

DATA

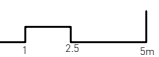
Novembre de 2015

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:250

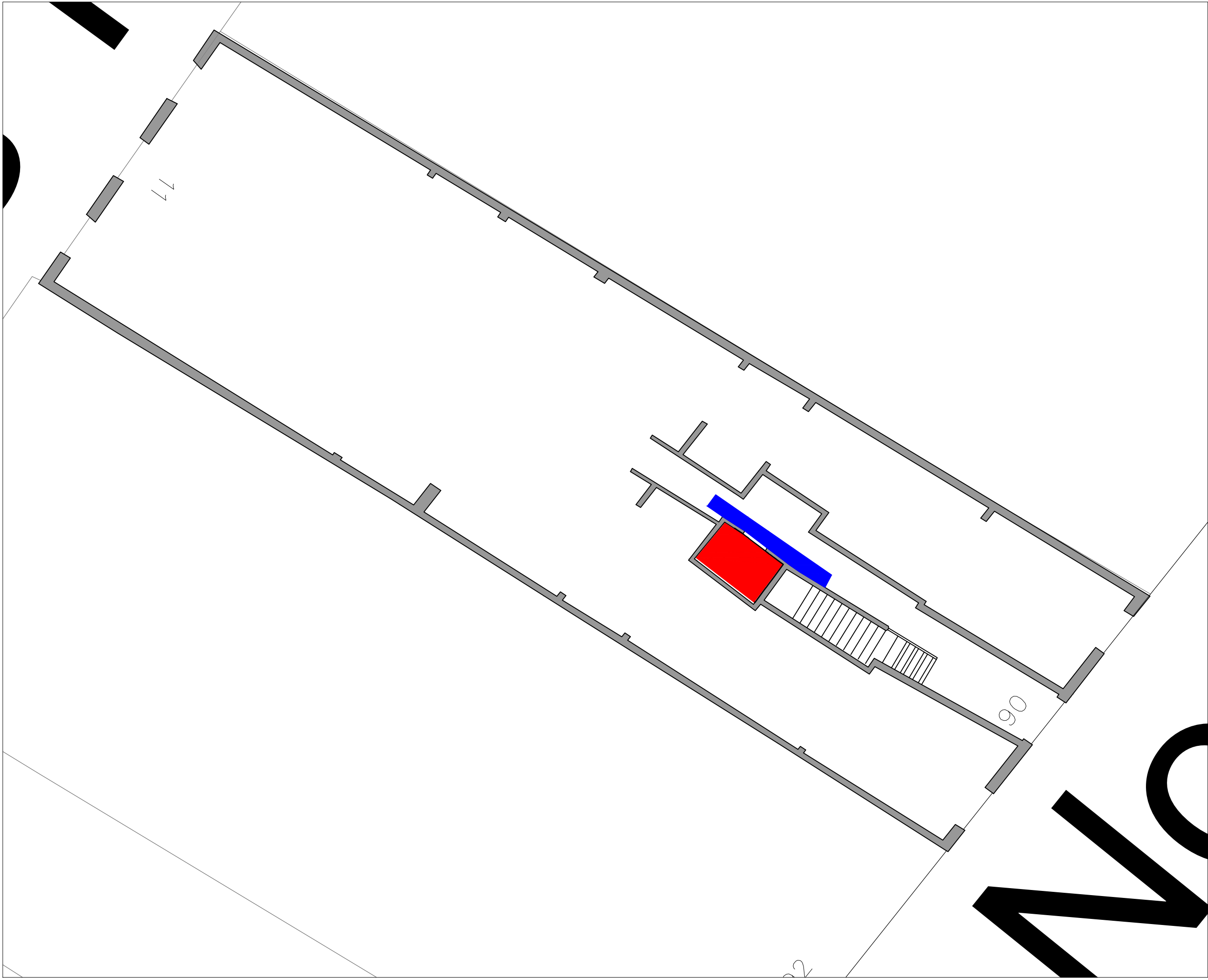

NÚM

2

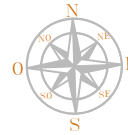
CLIENT

Nerill Triade, SL

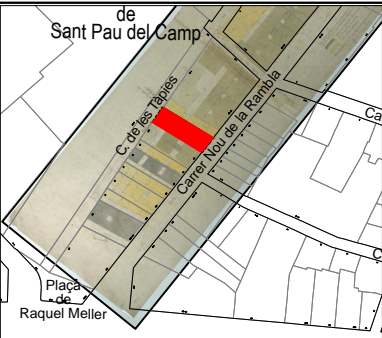

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Rasa per desviar serveis
- Fossat d'ascensor

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, nº 90 (Barcelona, Barcelonès).

TÍTOL

Plànol de les zones afectades per moviments de terres al subsòl

DIRECTORA

Adriana Vilardell Fernández

PLANIMETRIA

Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053

CODI

116/15

DATA

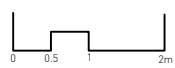
Novembre de 2015

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:100

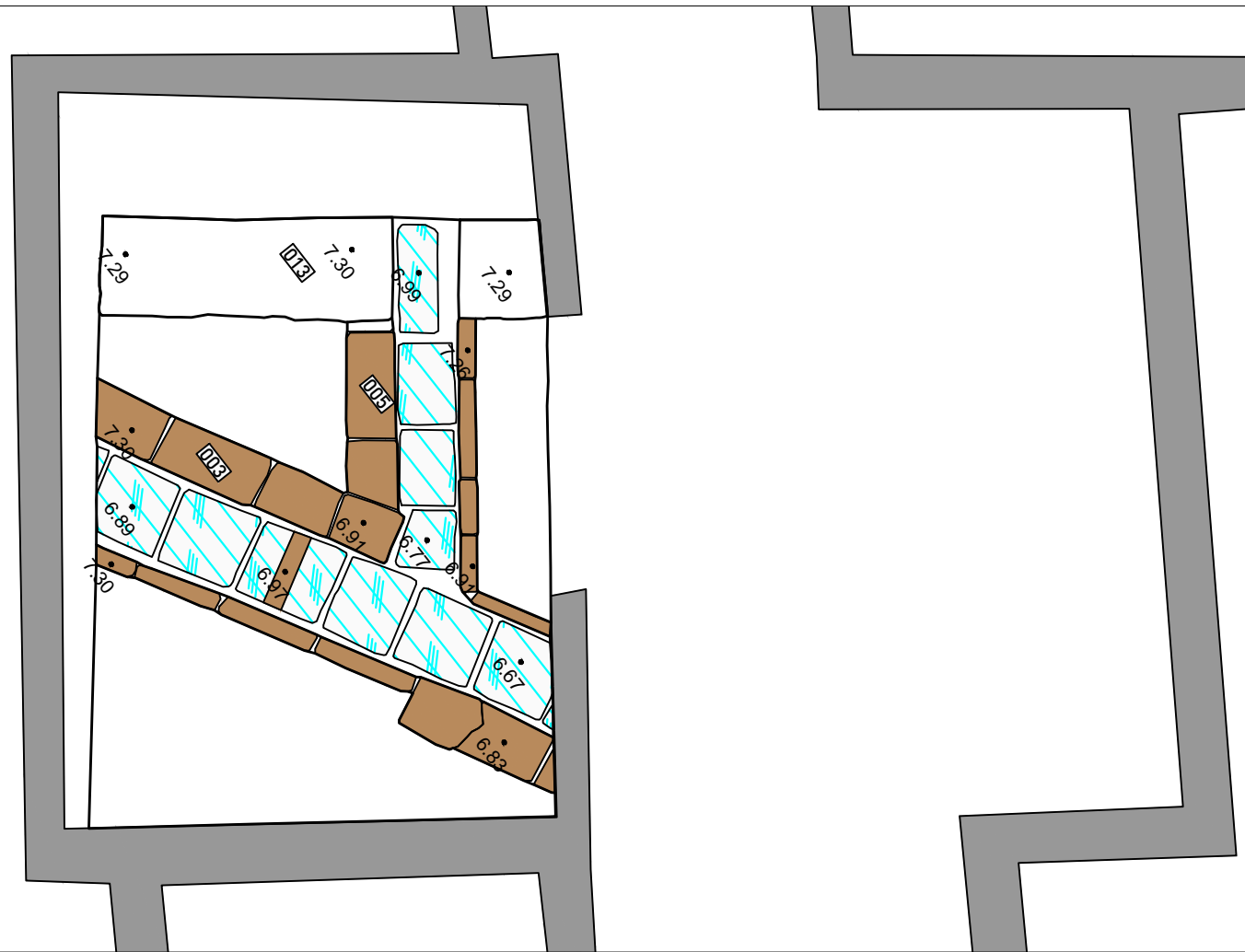
NÚM

3

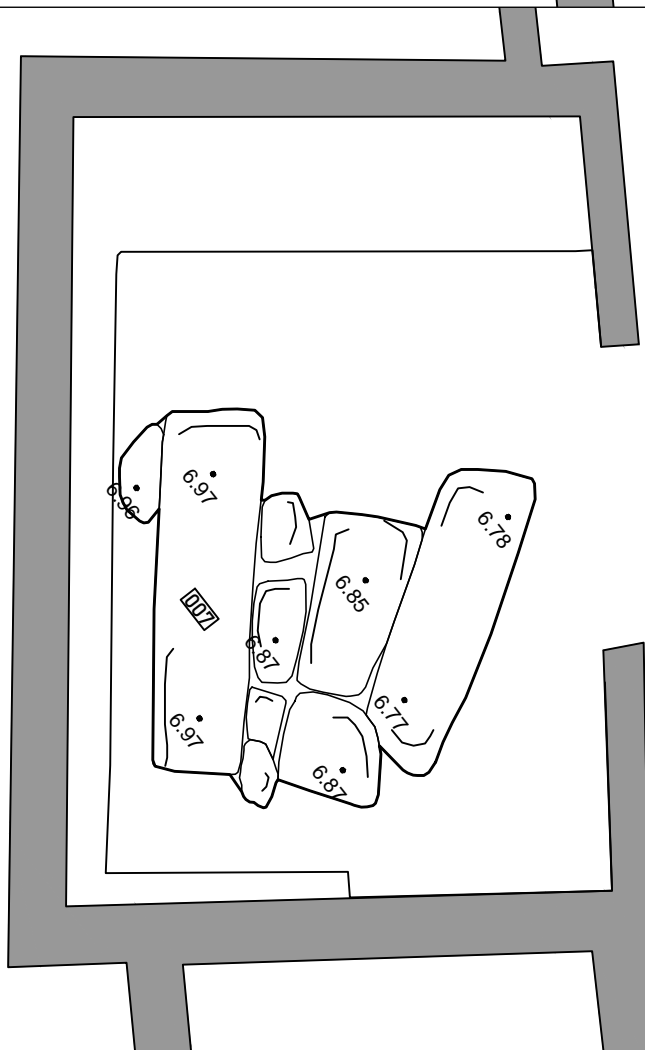
CLIENT

Nerill Triade, SL

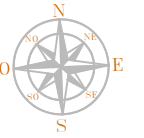
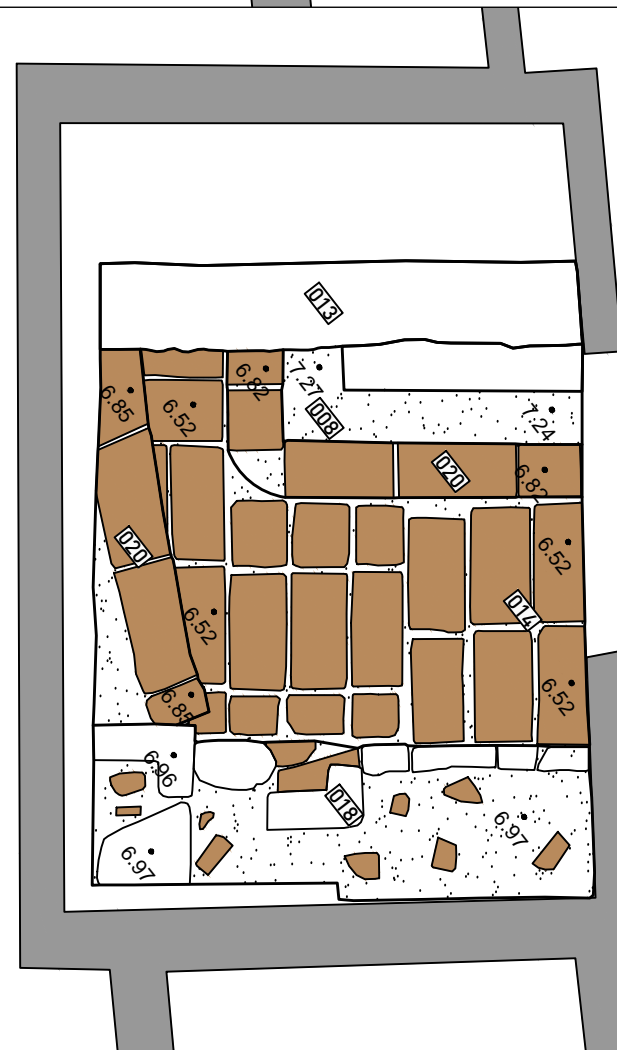
Planta 1

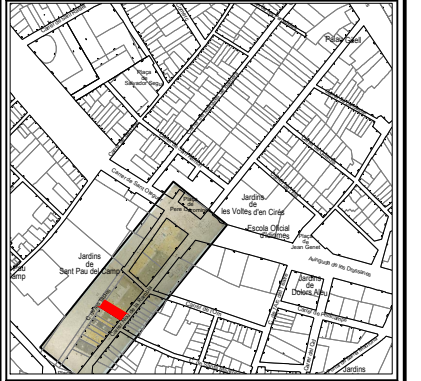
Planta 2

Planta 3

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Morter de calç
- Rajols (maons, teules, etc...)
- Rajoles decorades

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, nº 90 (Barcelona, Barcelonès).

TÍTOL

Plantes de detall pedra a pedra

DIRECTOR

Adriana Vilardell Fernández

PLANIMETRIA

Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053

CODI

116/15

DATA

Novembre de 2015

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:20

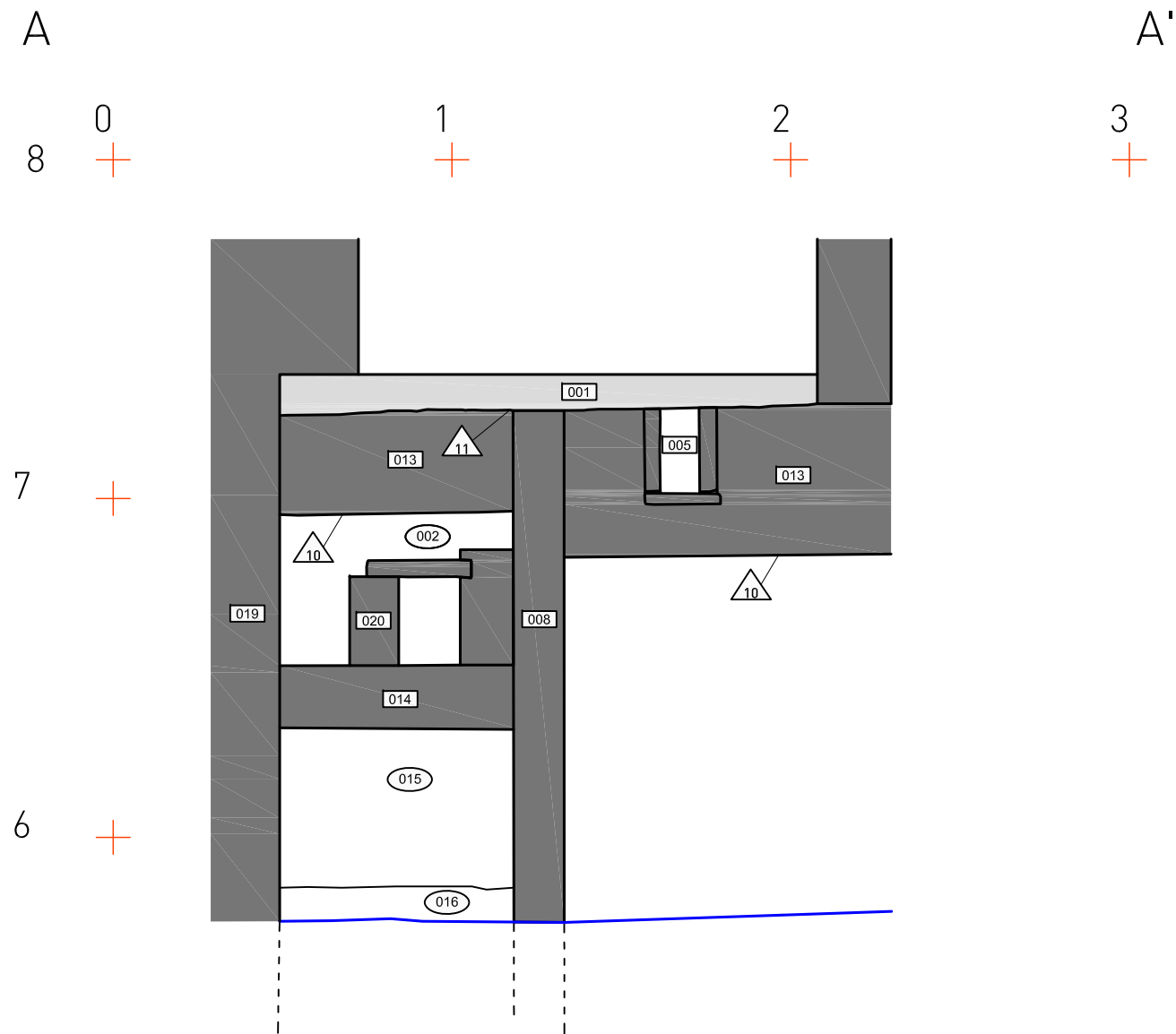

NUM

4

CLIENT

Nerill Triade, SL

ABANS
SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Estructures en secció
- Paviments
- Cota d'afectació d'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer Nou de la Rambla, nº 90 (Barcelona, Barcelonès).

TÍTOL

Secció A-A'

DIRECTOR

Adriana Vilardell Fernández

PLANIMETRIA

Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

R/N 470 K121 N-B 2015-1-15053

CODI

116/15

DATA

Novembre de 2015

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:20

NÚM

5

CLIENT

Nerill Triade, SL